Taksationskommissionen for Nord- og Midtjylland

Kendelse

Den 3. april 2024

Sagsnr. 2023-158635

Sagens parter:

Ejer: Lodsejer 1

(herefter benævnt lodsejeren)

matr.nr. Matr.nr. 1

Beliggende: Adresse 1

(Lb.nr. 427)

VS

Anlægsmyndighed: Banedanmark
(herefter benævnt anlægsmyndigheden)

Taksationskommissionens afgørelse

Taksationskommissionen ændrer ekspropriationskommissionens afgørelse

---

Indledende oplysninger

Sagen vedrører erstatningsfastsættelse i anledning af ekspropriation til elektrificering af jernbanestrækningen mellem Fredericia og Aarhus.

Onsdag den 3. april 2024, ca. kl. 13.30 samledes Taksationskommissionen for Nord- og Midtjylland på Adresse 1 . Til stede ved taksationskommissionens behandling af sagen var formanden, professor, dr.jur. Michael Hansen Jensen, de af

transportministeren udpegede kommissionsmedlemmer godsejer Niels Jørgen Bønløkke, landmand Niels Erik Borup Poulsen samt de kommunalt udpegede medlemmer økonom Marius Lyhne-Knudsen og landmand Lars Poulsen.

Som bistand for taksationskommissionen mødte den ledende landinspektør Torben Grundfør Richter, Mølbak Rådgivende Landinspektører A/S.

Sagen er indbragt for Taksationskommissionen for Nord- og Midtjylland af lodsejerne. Lodsejeren var mødt med sin mand Person 1 .

Anlægsmyndigheden gav møde ved jurist Lea Wiehe Bøtcher See og jurist Mette Kristensen, begge Banedanmark.

Protokollen blev ført af juridisk sekretær, fuldmægtig, cand.jur. Asbjørn Hagen Varde.

Sagens oplysninger

Ifølge tingbosattesten andrager ejendommen matr.nr. Matr.nr. 1 på 1.110 m^2. Ejendommen er et familiehus i byzone.

Ejendommen er pr. 1. oktober 2022 vurderet til ejendomsskyld med en kontant ejendomsværdi på 2.200.000 kr., heraf en grundværdi på 814.900 kr.

Ekspropriationsindgrebet omfatter tinglysning af servitut om eldrift og tab af beplantning i forbindelse hermed.

Sagens omstændigheder, herunder servitutten om eldrift, er i øvrigt nærmere beskrevet i Statsekspropriationskommissionen for Jyllands kendelse af 18. september 2023. Ekspropriationskommissionens resultat og begrundelse i kendelsen er gengivet nedenfor.

For taksationskommissionen er foruden det af ekspropriationskommissionen fremsendte materiale bl.a. fremlagt følgende materiale:

- Klage af 8. oktober 2023 fremsendt af lodsejeren
- Skelplan af lodsejerens ejendom af april 2024 udarbejdet af taksationskommissionens ledende landinspektør

Ekspropriationskommissionens afgørelse af 18. september 2023

"Kommissionen har på grundlag af de under forretningen foreliggende oplysninger fastsat en ulempeerstatning på 30.000 kr. for samtlige ulemper, herunder servitut om eldrift, tab af beplantning samt ændret indretning af have og delvis åbning mod banen.

Erstatningen for servitut om eldrift er beregnet takstmæssigt, idet kommissionen ved fastsættelsen af taksterne har lagt afgørende vægt på det berørte areals karakter, indretningen af ejendommen og anvendelsen af denne set i forhold til indskrænkningerne, som servitutten medfører i forhold til den konkrete anvendelse af arealet. Vi-

dere har kommissionen lagt vægt på den byrde, som servitutten medfører for ejendommen i forhold til sikring af minimumsafstanden mellem beplantningen og køreledningsanlægget, jf. servituttens § 1.

Ud fra ovenstående har kommissionen fastsat en erstatning på 14 kr. pr. m2 i zonen fra 0-10 meter, 7 kr. pr. m2 i zonen fra 10-14 meter og 7 kr. pr. m2 i zonen fra 14-19 meter. Erstatningen for pålæg af servitutten udgør herefter 4.725 kr.

For så vidt angår erstatningsfastsættelsen for tab af beplantning bemærkes det, at kommissionen efter sædvanlig praksis fastsætter erstatningen for den beplantning, der mistes, og ikke ser på, hvad et tilsvarende træ ville koste på for eksempel en planteskole. Kommissionen finder ikke at have hjemmel til at give nyt for gammelt. Ved takseringen af beplantningen ser kommissionen endvidere på, om beplantningen eventuelt har en særlig funktion, som for eksempel i form af afskærmning. Kommissionen har ved erstatningsfastsættelsen lagt afgørende vægt på antallet, størrelsen og arten af den beplantning, der skal fjernes som følge af anlægget, og kommissionen har skønsmæssigt fastsat en samlet erstatning herfor. Kommissionen følger således den linje, som er lagt ved dette projekt samt andre lignende projekter.

Kommissionen finder ikke, at der er grundlag for at tillægge ejeren yderligere erstatning for ekspropriationsindgrebet. Kommissionen finder således, at der med de fastsatte beløb er ydet ejeren fuld erstatning for ekspropriationsindgrebet.

Ekspropriationskommissionens afgørelse er truffet i henhold til § 17, stk. 4 i bekendtgørelse af lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, lov nr. 1161 af 20. november 2008.

Med hensyn til forrentning forholdes som nedenfor anført, jf. ekspropriationsproceslovens § 22, 2. pkt.

Herefter

b e s t e m m e s:

For samtlige ulemper, herunder servitut om eldrift som anmærkning r i fortegnelsen, tab af beplantning samt ændret indretning, ændret afrunding af have og delvis åbning mod banen *30.000 kr.*

Rente 2,10 % p.a. fra den 8. marts 2023

[…]"

Parternes påstande og synspunkter

Lodsejeren påstod ekspropriationskommissionens afgørelse ændret således, at erstatningen forhøjes.

Under besigtigelsen af ejendommen fremviste lodsejerne tabet af beplantning og forklarede, at ejendommen har været naturligt skærmet mod jernbaneanlægget. Lods-

ejeren anførte, at ejendommen ændrer karakter og at de mister skærmede beplantning i flere områder på deres ejendom. Lodsejeren henviste særligt til placeringen af kørestrømsmasternes fundamenter nær ejendommen.

Lodsejeren anførte, at de har mistet en stensætning på ejendommen mod banen som følge af anlægsprojektet. Derudover henviste de til den manglende oprydning på ejendommen efter etablering af kørestrømsanlægget.

Under udvekslingen af synspunkter henviste lodsejerne til, at ejendommen er betydeligt åbnet mod jernbaneanlægget og anførte, at erstatningsfastsættelsen er fastsat for lavt af ekspropriationskommissionen. Lodsejerne påpegede særligt, at de forespurgte en afklaring om grundlaget den udmålte servitut, der er takstmæssigt beregnet af ekspropriationskommission.

Anlægsmyndigheden påstod ekspropriationskommissionens afgørelse stadfæstet.

Indledningsvis gennemgik anlægsmyndighedens repræsentant eldriftsservitutten samt rækkevidden af servituttens zoner, herunder servituttens betydning for beplantningen langs jernbanestrækningen.

Anlægsmyndighedens repræsentant henviste til, at erstatningen for eldriftsservitutten er beregnet efter en fast og mangeårig praksis, og at ekspropriationskommissionen ikke har fundet, at der gør sig særlige forhold gældende for ejendommen, som kan begrunde en fravigelse af den fastsatte takst for erstatningsberegningen i forhold til pålæg af eldriftsservitutten.

Anlægsmyndighedens repræsentant anførte, at det følger af jernbanelovens § 25, at anlægsmyndigheden kan kræve træer og anden beplantning på, over og ved jernbaneanlægget fjernet, nedskåret, opstammet eller studset, når banens vedligehold eller hensynet til togdriften gør det nødvendigt. Ligeledes vil almindelige naboretlige regler kunne indebære, at en lodsejer bliver nødt til at fælde eller beskære særlige risikotræer. Det er lodsejeres ansvar at sikre, at beplantning eller dele heraf ikke falder ind til naboen.

I henhold til erstatningsfastsættelsen for beplantning er det sædvanlig praksis at erstatningen fastsættes under hensyntagen til beplantningens særlige funktion, som for eksempel afskærmning. Der er ikke hjemmel til at give erstatning for det beløb, som det vil koste at anskaffe en lignende beplantning fra f.eks. en planteskole. Ved erstatningsudmålingen er det anlægsmyndighedens opfattelse, at der er taget hensyn til antallet, arter og størrelse af den beplantning, der er fjernet som følge af anlægget.

Anlægsmyndighedens repræsentant bemærkede, at nærføringsgener som følge af elektrificeringsprojektet, herunder indbliksgener for etableringen af køreledningsanlægget, først kan rejses efter projektets gennemførsel som særskilte erstatningssager.

Anlægsmyndighedens repræsentant gjorde opmærksom på, at lodsejeren har mulighed for at anlægge ny beplantning, såfremt denne er underlagt en driftsform, der sikrer, at denne ikke vil kunne nå nærmere end 3 meter til nærmeste strømførende del

af kørestrømssystemet. Kørestrømsmasterne er normalt den del af anlægget, der kommer tættest på naboejendommene.

Under udvekslingen af synspunkter bemærkede anlægsmyndighedens repræsentanter, at anlægsmyndigheden vil verificere, at kørestrømsmasternes fundamenterne er placeret på anlægsmyndighedens ejendom.

Efterfølgende undersøgelse af placeringen af kørestrømsmasternes fundament og fastlæggelse af skellet mellem banearealet og lodsejerens ejendom

Taksationskommissionens ledende landinspektør har efterfølgende taksationsforretningen foretaget en undersøgelse og fastlagt skellet mellem banearealet og lodsejerens ejendom. I den af ledende landinspektørs udarbejdede skelplan af april 2024 har ledende landinspektør konkluderet, at masterne står på banens areal.

Taksationskommissionens begrundelse og afgørelse

Taksationskommissionen fastsætter en erstatning for samtlige ulemper, herunder for servitut om eldrift som anmærkning r i fortegnelsen, tab af beplantning, ændret indretning og afrunding af have og delvis åbning mod banen på 35.000 kr.

Taksationskommissionen er enig i ekspropriationskommissionens erstatningsfastsættelse for pålæg af eldriftsservitut på 4.725 kr., der er sket på grundlag af sædvanlig takstmæssig beregning.

Taksationskommissionen finder på baggrund af den på ejendommen foretagne besigtigelse, at erstatningen for tab af beplantning, ændring af baghave og delvis åbning mod banen skal fastsættes til 30.275 kr.

Taksationskommissionen har noteret, at lodsejer angiver, at der er fjernet en stensætning mod banen samt at der har manglet oprydning efter etableringen af kørestrømsanlægget.

Taksationskommissionen lægger til grund, at masteanlægget og mastesoklen er placeret på Banedanmarks arealer. Taksationskommissionen har ved vurderingen af sagen inddraget en skelplan udarbejdet og opmålt af taksationskommissionens ledende landinspektør.

Taksationskommissionen har ikke ved denne kendelse taget stilling til spørgsmål om erstatning for gener i form af bl.a. støj, indblik, og dominans. Disse spørgsmål ses ikke at have været prøvet af ekspropriationskommissionen, men forelægges af kommissarius for ekspropriationskommissionen til prøvelse, såfremt begæring herom fremsættes inden ét år efter, at ekspropriationsanlægget er fuldendt, jf. lovbekendtgørelse om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom (ekspropriationsprocesloven) § 21.

Erstatningen forrentes fra datoen for ekspropriationsbeslutningen, jf. lovbekendtgørelse om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, § 22. Forrentningen sker med en årlig rente, der svarer til den diskonto, der er fastsat af Nationalbanken på tidspunktet for ekspropriationsbeslutningen.

Taksationskommissionens afgørelse er truffet i henhold til § 19 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom (ekspropriationsprocesloven) jf. lovbekendtgørelse nr. 386 af 13. april 2023 (med senere ændringer). I det retlige grundlag for afgørelsen indgår grundlovens § 73, stk. 1, 3. pkt.

Konklusion

For samtlige ulemper, herunder servitut om eldrift som anmærkning r i fortegnelsen, tab af beplantning, ændret indretning og afrunding af have og delvis åbning mod banen 35.000 kr.

Michael Hansen Jensen

Niels Jørgen Bønløkke

Niels Erik Borup Poulsen

Marius Lyhne-Knudsen

Lars Poulsen

/Asbjørn Hagen Varde

Den af taksationskommissionen afsagte kendelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. Er en part utilfreds med taksationskommissionens ansættelse af erstatning, kan sagen mod modparten indbringes for de almindelige domstole. Opmærksomheden henledes på, at sag om erstatning ifølge § 26, stk. 1, 2. pkt., i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, jf. lovbekendtgørelse nr. 386 af 13. april 2023 (med senere ændringer), skal indbringes for domstolene inden 6 måneder efter, at taksationskommissionens kendelse er afsendt.

Udskriftens rigtighed og kendelsens udsendelse bekræftes.

Viborg, den 5. juli 2024

Asbjørn Hagen Varde

Fuldmægtig, cand.jur.